

Folktandvården

Ann-Marie Olhede
Ann-Marie.Olhede@ftv.sll.se
08-687 54 95

2005-08-23

Landstingsstyrelsens förvaltning
Registraturen
Box 22550
104 22 STOCKHOLM

Remissvar LS 0505- 0801 "Handlingsprogram för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor"

Landstingsfullmäktige gav i november 2003 Landstingsstyrelsen i uppdrag att utarbeta ett länsövergripande handlingsprogram för hur misshandlade kvinnor och deras barn skall bemötas inom vård och omsorg. I april 2004 beslutade Landstingsstyrelsen att tillsätta en politisk styrgrupp för att utarbeta handlingsprogrammet. Styrgruppen har bestått av en representant för varje parti Landstingsfullmäktige. Styrgruppen bildade i juni 2004 en arbetsgrupp som tillsammans med en tjänstemannagrupp från Centrum för Folkhälsa utarbetat handlingsprogrammet. I en projektgrupp har experter inom berörda områden tagit del av innehållet och delgivit sina synpunkter. Medverkande i projektgruppen förutom arbetsgruppen från Centrum för Folkhälsa har varit sakkunniga från akutsjukhus, vårdcentraler, BUP, våldtäktsenhet, psykiatrisk akutmottagning. Som **representant från Folktandvården Stockholms län AB, har Elisabeth Gertell, verksamhetschef vid akuttandvården deltagit.**

Syftet med ett handlingsprogram för hälso- och sjukvården är att det skall vara ett stöd och en vägledning för det aktiva arbetet för tidig upptäckt, adekvat bemötande, behandling och dokumentation för våldsutsatta kvinnor. I handlingsprogrammet ingår att utarbeta metoder för samverkan mellan samhällets aktörer.

Folktandvården har som aktör inom hälso- och sjukvården en unik situation genom sitt system att systematiskt kalla barn och ungdomar 3- 19 år samt de vuxna som önskar komma till regelbunden revisionstandvård, inom en period mellan 1 till 3 år. Beräkningar från Beställarkontor Vård uppskattar att över 90 % av barn och ungdomar boende i Stockholms län besöker tandvård inom denna tidsperiod. Dessa besök är oftast relativt odramatiska eftersom en stor grupp av patienter har få nya tandskador vid undersökningen. Detta till trots finns en mindre, ofta socioekonomiskt utsatt grupp, som uppvisar omfattande tandskador och som även har andra problem av socioekonomisk art. I en studie genomförd av Socialstyrelsen vid fyra landsting framkom att

Folktandvården

2005-10-28

ekonomiska problem och tandskador var mer förekommande i Stockholms läns landsting.

Folktandvården har genom sitt arbetssätt att kalla barn och ungdomar samt de vuxna som vill ingå i ett regelbundet kallellesystem en möjlighet att delta i handlingsprogrammets syfte med tidig upptäckt och dokumentation av de våldsutsatta. Vi vill framhålla att det **inte** inom Folktandvården idag finns en generell kompetens att ta omhand annat än de rena tandskadorna. Det är därför utomordentligt viktigt att samverka med andra aktörer inom primärvård, socialtjänst och akutsjukvård verkligen fungerar.

Från det kalenderår som patienten fyller 20 år så omfattas vuxna i aktiv ålder av Försäkringskassans ersättningsregler. För de flesta innebär det att den största delen av tandvårdskostnaden faller på patientens egen del medan endast en mindre del ersätts av Försäkringskassan. Ett skäl att våldsutsatta inte söker eller genomför adekvat tandvårdsundersökning och behandling kan vara ekonomisk. Den tandvård som landstinget ersätter inom "nödvändig tandvård eller led i sjukdomsbehandling" omfattar inte tandvård som följd av yttre våld. Många patienter har tandskadeskydd inom sin privata hemförsäkring men med mycket varierade omfattning.

Folktandvården har i sitt kvalitetssystem utarbetat ett antal s.k. kliniska "Guidelines" som ger vägledning för medarbetarna i vissa situationer. Som ett led i det fortsatta arbetet med dessa anser Folktandvården det lämpligt att handlingsprogrammet för Våldsutsatta kvinnor beaktas så att det kan utgöra en Guideline för Folktandvårdens personal.

Sammanfattningsvis vill Folktandvården framföra:

1. Folktandvården är en aktör inom hälso- och sjukvården som kan medverka till tidig upptäckt, behandling och dokumentation för våldsutsatta kvinnor
2. Folktandvården har inte generell kunskap att ge annan behandling än den rent odontologiska för dessa grupper
3. Ekonomiska problem kan vara ett hinder för vuxna patienter att söka tandvård i samband med våld
4. Folktandvården kommer att utarbeta Guidelines som en vägledning för vår personal i det aktiva arbetet med våldsutsatta kvinnor och deras barn.

Stockholm den 23 augusti 2005

Angeles Bermudez Svankvist, VD